

PAX

Vrede.
Wie
durft?

Vredeskrant/PAX Magazine # 3 Vredesweek 21 t/m 29 september 2019 www.paxvoorvrede.nl



Mpho Tutu:

**"Je bent waardevol
omdat je er bent"**

Abdelilah:

**"Ik voelde me gelukkig en
schuldig, angstig en vrij"**

Vredesweek 19
Vrede verbindt over grenzen

Vrede Verbindt Over Grenzen



Foto: Lize Kraan

Het motto van de Vredesweek is 'Vrede Verbindt Over Grenzen'. In de uitleg bij het motto roept de zin 'Aan de andere kant van de grens wacht vaak een wereld aan ontmoetingen en mogelijkheden', direct een herinnering op. Als student wilde ik met eigen ogen ervaren hoe het leven was waar ik tot dan toe alleen maar over las. Ik pakte het vliegtuig en schreef me in aan een Indiase universiteit. Mijn leven werd nooit meer hetzelfde, zoveel mooie ontmoetingen en vriendschappen rijker. Later in mijn werkzame leven merkte ik hoeveel moeite je moet doen om uit je eigen kringetje te stappen. In Namibië was de Apartheid nog maar zes jaar afgeschaft toen ik daar ging werken. Ik verbaasde me erover hoe gesegregeerd het land nog was, ieder in zijn eigen kringetje: taal, kleur, religie, expat, seksuele identiteit. Veel mensen bleven in hun eigen 'bubble'. Ze durfden niet of waren te gekwetst door het jarenlange leed dat Apartheid veroorzaakte.

Vrede verbindt over grenzen is dus geen makkelijke opdracht. Niet iedereen zit te wachten op mensen, bijvoorbeeld vluchtelingen die de grens oversteken. In deze Vredeskrant vertelt Abdelilah, gastdocent op Nederlandse scholen in het project 'Verhaal van een Vluchteling', over zijn vrijwilligerswerk met vluchtelingen op een van de Griekse eilanden. In de Vredeskrant - net als vorig jaar in handzaam Magazine formaat - vertellen we verhalen. Mpho Tutu leert dat het stap één is in het proces van verzoening. Wie meer over dat stappenplan wil lezen, kan ook terecht bij PAX Vieren, het magazine met liturgische suggesties voor vieringen in de Vredesweek. Het wordt de laatste Vredesweek met Jan Gruiters als algemeen directeur van PAX aan het stuur. Mensen gaan en komen, maar de vredeskaravaan trekt verder. Zijn advies is: houd altijd vast aan je idealen. ♦

Helma Maas

Reageren? Mail naar PAXMagazine@paxvoorvrede.nl

Bij de voorkant: In samenspraak met onze Ambassades van Vrede ontwikkelde kunstenaar Jakob de Jonge deze voorkant, die ook als poster te bestellen is. "Mijn schilderijen geven een desoriënterend beeld van een andere wereld, opgebouwd uit min of meer bekende fenomenen. Ik probeer de paradoxale spanning tussen hoop en angst, ideaal en realiteit, geloof en cynisme, eerlijkheid en hypocrisie uit te drukken."



5

'Midden in het geweld is al vrede te zien'

Na jaren de grootste vredesorganisatie van het land te hebben geleid, zwaait algemeen directeur Jan Gruiters af. "We maken deel uit van een beweging die doorgaat. We hebben meer gewonnen dan verloren."



8

De effecten van de PAX Duif

De PAX Duif is een aanmoediging voor mensen die zich inzetten voor vrede. Drie ontvangers, Sinan Can, Jan Schaake en Marjolein Visser moedigen zelf ook mensen aan om te werken aan vrede.

Colofon

De Vredeskrant is een speciale uitgave van PAX Magazine Nummer 3/ Herfst 2019

PAX staat voor vrede. Samen met mensen in conflict-gebieden en kritische burgers in Nederland werken wij aan een menswaardige en vreedzame samenleving, overal in de wereld.

PAX Magazine verschijnt elk kwartaal en wordt toegezonden aan donateurs, sympathisanten en andere geïnteresseerden.

Redactie Hein Bosman, Madelon Grant, Annemarieke Hollanders, Lotte Kwak, Sabita Ribai en Helma Maas-van der Vaart (eindredactie).

Aan dit nummer werkten mee Kauthar Bouchallikht, Vincent Bijlo, Theo Brand, Ai-Sian de Graaff, Sandra Kalsbeek, Sara Ketelaar, Eshara Kohli, Gerard de Korte, Miriam Struyk, René de Reuver, Liselore de Rouw, Vincent Vrijhoef.

Fotografie o.a. Jurjen Alkema, Tom Daams, Maarten Hartman, Sandra Haverman, Lize Kraan, Daniel Maissan, Michel Schnater, Aleksander Willemse en PAX-archief.

Basisvormgeving Het IJzeren Gordijn, Amsterdam

Vormgeving Van Deventer, 's-Gravenzande

Drukkerij Van Deventer, 's-Gravenzande

ISSN 2352-300X

PAX

St. Jacobsstraat 12
3511 BS Utrecht
Postbus 19318
3501 DH Utrecht
Tel : 030 - 233 33 46
PAXmagazine@paxvoorvrede.nl
www.paxvoorvrede.nl
www.vredesweek.nl
IBAN: NL03TRIO 0390 5150 00

'PAX magazine' is beschikbaar in gesproken vorm voor mensen met een leesbeperking bij de Christelijke Bibliotheek voor blinden en Slechtzienden.





10

'Ik voelde me gelukkig en schuldig, angstig en vrij'

Gastdocent Abdelilah uit Syrië ging als vrijwilliger terug naar het vluchtelingenkamp in Griekenland waar hij ooit zelf voet aan wal zette. Hij vertelt hoe hij zijn angsten onder ogen komt.



12

'Je bent waardevol omdat je er bent'

Mpho Tutu, dochter van bisschop Desmond Tutu, vertelt over vrede, vergeving en verzoening. "We moeten leren dat we als mensen allemaal kwetsbaar zijn. Dat we niet beter zijn dan anderen."

Jouw donatie helpt

In de Vredesweek vragen we aandacht voor moedige vredesactivisten. Mensen die zich niet laten tegenhouden door grenzen en verbinding durven te zoeken met hun tegenstanders of voormalige vijanden. Zoals Valdete Idrizi uit Kosovo, zij probeert de etnische en culturele grenzen in haar land te overbruggen met behulp van dialoog en cultuur. Ook jouw hulp hebben Valdete en activisten uit andere landen hard nodig. Wil je zelf een collecte organiseren? Bestel via www.vredesweek.nl gratis collectefolders om die uit te delen en zo het collectiedoel nader toe te lichten. Of download het filmpje met haar verhaal.

Je kan ook direct doneren via de donatiemodule van de Stichting Geef Gratis. Voor ons een veilige en goedkope manier om jouw bijdrage te ontvangen. Iedere bijdrage is van harte welkom, NL 03 TRIO 0390515000 tnv PAX, Utrecht o.v.v. Vredesweekcollecte.

Van daar **hier maken**



Ik sta aan de grens. Ik sta hier, zij zijn daar. Hier wonen wij, daar wonen zij. Vroeger was het daar ook hier en hier ook daar omdat het overal hier was.

Zij daar vertrouwen het hier niet. En wij hier denken dat ze daar plannen aan het maken zijn om hier de boel over te nemen.

Zij worden opgeroepen ons te haten. Wij weten eigenlijk wel dat zij net zo zijn als wij, maar wat hebben we daaraan als we een oorlog moeten voeren?

Zij marcheren op naar de grens, borst vooruit, geschut in de aanslag, ze vermommen hun angst als moed.

Wij trekken onze troepen samen, ook wij zijn bang, maar dat overschreeuwen we met geschal van onze propagandatrompetten.

Dan breekt de oorlog uit. Na verloop van tijd is alles kapotgeschoten en niemand er ook maar iets mee opgeschoten, de toekomst van een hele generatie is er bij ingeschoten.

Zo gaat het bij elke oorlog, in elke tijd, met wat voor wapens hij ook gevoerd wordt. Het is altijd wij tegen zij, goed tegen kwaad, kwaad tegen kwader, kwader tegen kwaadst. Het is God tegen democratie, fascisme tegen communisme, stam tegen stam, volk tegen volk, wit tegen zwart, wit tegen wit, zwart tegen zwart, mens tegen mens. Vijanden maak je, net als vrienden. Haten leer je, alles wat je leert kan je ook afleren.

Vrede uitdragen doe je door van daar hier te maken. Dat maakt de wereld van ons en ons van de wereld.

Er is eigenlijk niemand die oorlog wil, als hij of zij hem zelf moet voeren. Dat verandert als je zelf schone handen kan houden en legers kan mobiliseren of raketten kan laten afschieten. Als niemand zich meer ten oorlog laat sturen, heb je altijd vrede, zo simpel is het. Maar hoe krijg je dat voor elkaar?

Door grensloos te leven, door de mens te zien als mens.

En niet als robot. Als je elkaar als mens ziet, dan wil je niet schieten, wil je niet worden doodgeschoten. Wij zijn mens, wij zijn wij. Met recht op rechtvaardigheid, gelijkwaardigheid, menswaardigheid.

Elke oorlog lokt een volgende uit, geweld is altijd een spiraal, vrede niet. Vrede, ongewapende vrede, dat is liefde. Liefde voor alles en iedereen op de wereld. ♦

Vincent Bijlo, Ambassadeur van Vrede

Scholen in Utrecht en Zuid-Soedan gaan samen voor vrede



Geld ophalen voor een goed doel met een sponsorloop of festival, is iets dat in heel Nederland gebeurt. In Utrecht ging de Dominicuschool een stapje verder. Groep 7 en 8 zetten zich in om de kinderen op de Sint Thomasschool in

vredesdorp Kuron in Zuid-Soedan echt te leren kennen. Omdat ze al wat Engels kunnen, schrijven de leerlingen brieven naar elkaar. Hoe het zo kwam? De Utrechtse Sammy is ooit door bisschop Paride Taban, die het vredesdorp heeft gesticht, gedoopt en de twee hebben een nauwe band. De bisschop was vorig jaar in Nederland om uit handen van koning Willem-Alexander de Four Freedoms Award te ontvangen. Sammy was daar zo enthousiast over dat zijn meester Ad het vredesdorp Kuron in Zuid-Soedan voordroeg als goed doel. De bisschop ruimde tijd in om op Sammy's school langs te gaan en vertelde over de

lagere school in Kuron die kinderen van voormalige vijanden bij elkaar brengt. Ook Ans van Pelt zette zich met de St. Dominicuskerk en Vastenactie in om geld in te zamelen. Al met al werd er 20.000 euro opgehaald, zodat de school in Kuron de slaapzalen en het sanitair kan renoveren. Die zijn nodig omdat veel leerlingen te ver weg wonen om dagelijks van huis naar school te reizen. Voor Sammy is het belangrijk dat zijn medeleerlingen nu ook snappen hoe het leven van kinderen in Zuid-Soedan er uit ziet. Zij willen allemaal dat mensen zich – net als bisschop Paride Taban - iedere dag inzetten voor vrijheid en vrede.

Iconische foto's verbinden

Sommige foto's staan in ons wereldwijde collectief geheugen gegrift. Denk aan de foto van het meisje getroffen door een bombardement met napalm in de Vietnamoorlog. PAX-directeur Miriam Struyk werd getroffen door de foto van een jonge vrouw bij de opstanden in Soedan eerder dit jaar.

De foto van de Soedaneese Alaa al-Saleh was al iconisch op het moment dat hij door één van de vele demonstranten genomen werd. De studente Alaa staat symbool voor de kracht van de Soedanezen die sinds december 2018 op een ongelofelijk moedige en strategische wijze de straat op gaan voor vrijheid en waardigheid. De foto geeft dit beeld in één keer weer: kracht en hoop. Een dag nadat het beeld van Alaa viral ging, kregen we een foto toegestuurd van onze Syrische partnerorganisatie 'Kesh Malek' in Idlib. Minutenlang heb ik zwijgend dat beeld tot me door laten dringen. Alaa afgebeeld op een muur in het kapotte, al acht jaar door oorlog



geteisterde Idlib. Onze partner in Syrië maakt al jarenlang muurschilderingen die op pijnlijke en vaak humoristische wijze aandacht vragen voor de verschrikkingen in Syrië. En juist zij – zelf door bijna iedereen in de steek gelaten – geven de essentie weer: 'Vrijheid is niet langer het Vrijheidsbeeld, ze is van vlees en bloed.' Verbinding over grenzen, verbinding met mensen die net als zij tegen een dictator strijden. Kippenvel.

Geweldloos verzet gaat door

De manier waarop de Soedanezen actie voeren lijkt uit een lesboek voor geweldloos verzet te komen. Wij steunen de Soedanezen al vele jaren

en voelen ons verbonden met hun strijd. Mijn collega's waren in mei in de hoofdstad Khartoem en waren zwaar onder de indruk van de sit-ins, van de strategische volhardendheid, kortom van de Soedaneese activisten. Net na hun terugkomst, op 3 juni, vermorzelden speciale ordetroepen met moord en verkrachting deze sit-ins. Ironisch genoeg werd op precies dezelfde dag dertig jaar geleden een ander protest vermorzeld. Ook die foto van de Tankman op het plein in Beijing, China staat in ons collectieve geheugen.

Er is een gezegde in Syrië: "Muren zijn de schriften van de gekken [...] Ja, we zijn gek op vrijheid, waardigheid en gerechtigheid." Wanneer de Soedanezen en de Syriërs ooit de vrijheid krijgen waar ze zo naar snakken valt niet te voorspellen, maar ze gaan door. En PAX ondersteunt deze 'gekken' waar we kunnen en brengen ze met elkaar in contact. Vrede gaat over grenzen en de strijd om vrijheid en gerechtigheid verbindt.

PAX-directeur **Jan Gruiters** zwaait af

'Midden in het geweld is al vrede te zien'

Door: Hein Bosman

Het zit erop. Na jaren de grootste vredesorganisatie van het land te hebben geleid, zwaait algemeen directeur Jan Gruiters af. **Hij wilde van betekenis zijn in de wereld. En dat is hij geweest**, al zal hij het zelf snel wegwuiven. Is hij trots op zijn werk als directeur? 'Ik ben trots op PAX. **We hebben het samen gedaan.**'

De val van Aleppo in Syrië is een nieuw keerpunt.
Fotograaf: Tom Daams

In 2000 begon Gruiters als directeur, daarvoor had hij al jaren voor PAX gewerkt, in Nederland en in Afrika. Hij merkte snel dat je als organisatie invloed kan hebben, maar alleen als je weet waarover je het hebt. “Met idealen bij machthebbers komen is prima, maar kennis van zaken en resultaten zijn ook van belang. De steun voor PAX in de samenleving geeft ons nog meer zeggingskracht. Met bijna honderd Ambassades van Vrede, met 50.000 mensen die in de benen komen als het er echt om spant. Dat is ontzettend belangrijk.”

Voor wie doet PAX het eigenlijk?

“Voor mensen die verlangen naar een vreedzame en inclusieve samenleving. Voor mensen in conflictgebieden die vaak niet weten of ze het einde van de dag wel halen, of ze 's avonds hun geliefde nog kunnen vasthouden. Uiteindelijk gaat het om menswaardigheid. Dat klinkt abstract, maar iedereen weet precies wanneer het er niet is. Iedereen wil gekend en gewaardeerd worden. Dat is van alle tijden, alle landen.”

Wat was de meest enerverende tijd bij PAX?

“Vredeswerk is altijd verbonden met wat er in de wereld gebeurt. De val van de muur en het einde van de Koude Oorlog was een scharnierpunt. We hebben goede keuzes gemaakt: ‘nee’ tegen de nucleaire wapenwedloop, ‘nee’ tegen de scheiding in Europa, ‘nee’ tegen het losknippen van mensenrechten en veiligheid, ‘ja’ zeggen tegen de dissidenten die na de val van de muur leiders van hun land werden. We zijn toen platgebeld door Nederlandse politici. Of we het telefoonnummer hadden van de nieuwe president van Tsjechoslowakije, van de nieuwe minister van Buitenlandse Zaken in Polen. Die kenden we allemaal, ze vertrouwden ons. Een tweede scharnierpunt: 11 september 2001. Het einde van de hoopvolle tijd na de val van de muur, alhoewel die al snel besmeurd was door het geweld in Rwanda en Joegoslavië. Maar 11 september leidde tot spanning tussen identiteiten en religies. En dat merken we tot op de dag van vandaag.”

Het einde van de Koude Oorlog bleek toch niet het einde van de geschiedenis...

“Nee, dat bleek wel uit de oorlog in Irak en alle terreur en ellende die dat met zich meebracht. Voor PAX is de val van Aleppo in Syrië een nieuw keerpunt. Het voelde alsof de internationale normen waar we zo voor gestreden hebben, wegglipten uit onze handen.”



Fotograaf: Maarten Hartman



De steun voor PAX in de samenleving geeft ons nog meer zeggingskracht. Fotograaf: Daniel Maissan

Voel je je nooit hopeloos?

“Soms winnen we terrein, soms verliezen we een beetje. We hebben meer gewonnen dan verloren. Maar er komt elke keer weer een moment waarop het verlangen naar een vreedzaam en menswaardig bestaan sterker blijkt dan de angst voor onderdrukking en geweld.”

IKV en Pax Christi zijn nu samen, was dat een ingewikkelde zoektocht?

“De binnenwacht kon eindeloos praten over hoe de twee verschilden. De buitenwereld dacht: ‘Nu pas? Eindelijk!’ Het moest gewoon gebeuren... één vredesbeweging, samen sterker. De naamswijziging deed bij sommigen pijn, dat besef ik goed. PAX blijft trouw aan haar wortels en wil haar identiteit aansprekend en vitaal houden. Wat ons kenmerkt is dat we steeds mogelijkheden voor vrede zien, ook midden in het geweld. In Afrika, Irak en Syrië, we vinden daar altijd weer mensen die vrede willen en daaraan werken, we zijn solidair met ze en kijken door hun ogen. De partnerorganisaties en de mensen met wie en voor wie we werken waarderen de trouw waarmee we aan hun kant blijven staan. We vliegen niet meteen weer weg als er minder geld of aandacht is.”

Wat staat het meest in de weg als het om vrede gaat, machtsmisbruik?

“Conflicten gaan vaak over ongelijke toegang tot belangrijke zaken. Toegang tot veiligheid en recht. Maar ook toegang tot gezondheidszorg en onderwijs, of land en grondstoffen waar je rijk door kunt worden. Het is ook vaak een historische strijd tussen mensen die macht hebben en die niet willen delen, en mensen die ook recht hebben op macht. PAX staat aan de kant van de laatste groep. Hun stem willen we laten horen en hun invloed vergroten.”

Is PAX zoveel internationaal bezig omdat het in Nederland goed genoeg gaat?

“We werken ook hier. De polarisatie wordt aangewakkerd door steeds grotere ongelijkheid, angst voor identiteitsverlies, afkeer van de gevestigde politiek en toenemende ongebondenheid



Jan Gruijters, voor het spandoek bij een van de massale demonstraties tegen kernwapens. Foto: ANP

We hebben **meer gewonnen** dan verloren

van kiezers. Verdeeldheid wordt aangejaagd door mensen die daar baat bij hebben, soms zijn dat politici die angst voor islam en vluchtelingen aanmoedigen. Maar de meeste Nederlanders verlangen naar meer verbinding, meer dialoog. PAX probeert verbindende krachten sterker te maken en verdelende krachten zwakker.”

Tijdens de Vredesweek bijvoorbeeld?

“Ja, dan blijkt dat er veel mensen zijn die juist optrekken met ‘de ander’. Het is belangrijk dat de Vredesweek het draagvlak zichtbaar maakt. De politiek lijkt vaak zo angstig. Dat leidt tot een buitenlandbeleid dat focust op kortwerkende symptoombestrijding in plaats van op de dieperliggende oorzaken van onrecht. Als we het onrecht in die landen alleen maar groter maken, en de conflicten escaleren, dan komen er juist meer vluchtelingen deze kant op. Als de bombardementen op burgers in Syrië stoppen dan blijven de mensen daar. Mensen vluchten niet voor hun plezier.”

Je werk klinkt als een roeping. Kun je wel met pensioen?

“Het is geen makkelijk besluit, het is een baan én een bestaan.

En het werk is natuurlijk nooit af... moeilijk om los te laten hoor, maar vroeg of laat komt het toch. Ik voel me jong, maar ben het niet. Het is belangrijk dat nieuwe generaties aan het roer komen en nieuwe mensen worden aangesproken.”

Ben je ooit trots op wat je als directeur hebt bereikt?

“Ik ben trots op PAX. We bestaan straks 75 jaar, we zijn altijd relevant gebleven. Dankzij betrokken en ervaren collega's, dankzij de achterban en de partnerorganisaties. Er is sinds ik begon als directeur natuur veel veranderd. PAX is enorm gegroeid in omvang en betekenis. Maar wat onveranderd gebleven is zijn de idealen waarmee mensen aan vrede werken.”

Wat ga je het meeste missen?

“De mensen met wie ik werk. Heel simpel. En ook... als ik de krant lees en denk ‘een regelrechte schande’ dan zit ik hier met een groep mensen die daar wat aan kan doen. Dat raak ik kwijt. Ik stop, ja, maar PAX is als een karavaan die door de tijd trekt. Waar we deel van zijn, het is groter dan wijzelf. We zijn niet de eigenaar van PAX, we maken deel uit van een beweging die doorgaat. Een vredesbeweging moet baanbrekend zijn, zich onttrekken aan de logica van het geweld en de waan van de dag. Dat maakt het werk soms moeilijk, maar het is onze opdracht. Voor de mensen die meetrekken in de karavaan: Houd altijd vast aan je idealen.” ♦

De effecten van de

PAX Duif

De PAX Duif is een aanmoediging voor mensen die zich inzetten voor vrede. Voor het derde jaar reikt PAX het beeldje uit. De boodschap: je kunt zelf iets doen aan het bevorderen van vrede, dichtbij en ver weg. We blikken met een aantal ontvangers terug op het afgelopen jaar.

Door: Lotte Kwak, Ijselore de Rouw en Eshara Rohli



Sinan Can

Sinan Can

'Vorm een keten van harten'

Sinan Can is journalist en programmamaker. Vorig jaar heeft PAX hem een Vredesduif uitgereikt vanwege zijn moed om de verhalen van mensen in conflictgebieden te vertellen. Hoe heeft hij het ontvangen van de PAX Duif eigenlijk ervaren?

"Ik werd op de redactie verrast door jullie ambassadeur Vincent Bijlo. Ik vond het een hele sympathieke attentie, en vooral ook leuk om te horen wat de andere PAX Duif-ontvangers doen voor de vrede. Sommige initiatieven gebeuren wat meer 'onder de radar' dan mijn televisieprogramma's, dus het is juist goed dat PAX deze mensen ook in het zonnetje zet. Ik voel me ook echt verbonden met deze mensen. Ik geloof bijvoorbeeld in een 'keten van harten'; een begrip dat in het Soefisme voorkomt. Hiermee wordt bedoeld dat alle mensen die barmhartig en liefdevol zijn zonder het van elkaar te weten toch met elkaar verbonden zijn. Ik heb dit gevoel van verbinding met de PAX Duif-ontvangers, maar bijvoorbeeld ook met mensen die ik ontmoet tijdens filmopnames. Het voelt net alsof ik deze mensen al langer ken."

En wat heb je precies met de Duif gedaan?

"Hij staat op een heel mooi plekje, in een kast in mijn huis. Daar bewaar ik allemaal spullen die me doen denken aan mensen die me erg dierbaar zijn. Ik zeg weleens; als je in het kastje zit, zit je in mijn hart."

Hoe zag jouw jaar als PAX Duif-ontvanger eruit?

"Het was een hectisch maar bijzonder jaar, met meerdere documentaireseries en mijn deelname aan Wie is de Mol?. En er zijn ook weer genoeg plannen

voor de toekomst, ik ben nu bijvoorbeeld een nieuw journalistiek buitenland platform aan het opzetten. Mijn werk hoeft niet altijd leuk te zijn, maar wel nuttig, en het moet voor verandering zorgen. Het ontvangen van de PAX Duif gaf me weer een extra steuntje in de rug om hiermee door te gaan, het is fijn dat mijn werk op deze manier erkend wordt."

Wat voor tip zou je willen geven aan mensen die ook iets voor vrede willen doen, maar niet goed weten hoe?

"Je kunt zoveel doen! Mensen verzoenen, situaties laten de-escaleren.. er zijn 1001 mogelijkheden om een verschil te maken in iemands leven. Misschien kunnen we de grote dingen niet oplossen, maar door hoop te houden en je op de kleine dingen te richten, kan iedereen zich inzetten voor vrede."

Jan Schaake

'We zijn het hele jaar actief'

Jan Schaake is het gezicht van de Ambassade van Vrede in Enschede. Hij ontving de Duif omdat de vrijwilligers al 22 jaar een Vredesweek organiseren en daar steeds meer organisaties bij betrekken. Zo hielp de Ambassade de moskeebezoekers die door anti-islam beweging Pegida werden geprovoceerd en liepen de gemoederen niet verder op.

Als eerste maar meteen de vraag, waar staat de Duif nu?

"Hij staat nu op mijn schoorsteenmantel! Maar hij hoort eigenlijk in ons hoofdgebouw te staan—we zijn nu aan het verbouwen, dus zodra dat klaar is, gaat hij daar naartoe."



Jan Schaake



Fotograaf: Aleksander Willemse

Door hoop te houden en je op kleine dingen te richten, kan iedereen zich inzetten voor vrede

Hoe vond je het om de PAX Duif te ontvangen?

“Leuk! Voor ons is het de normaalste zaak van de wereld om vredesactiviteiten te organiseren, maar hierdoor realiseer je je dat het juist wel bijzonder is, niet alledaags. Het is een onderscheiding in elke zin van het woord.”

Heb je de Duif nog ergens voor ingezet?

“Het is lokaal gepubliceerd, maar hij gaat niet als een mascotte overal mee naartoe. Het komt na de verbouwing dus wel in een openbare ruimte, maar we willen er niet mee gaan pronken. Die mentaliteit past niet goed bij het vredeswerk. Maar deze vraag prikkelt mij wel—waarvoor zouden we de Duif kunnen inzetten? Daar wil ik over nadenken.”

Hoe zag jouw vredeswerk eruit in het afgelopen jaar?

“Wij zijn het hele jaar actief, niet alleen tijdens de Vredesweek. We hebben bijvoorbeeld elke eerste zaterdag van de maand een vredeswake in de binnenstad. We werken ook samen met onze Duitse burens, op en over de grens, wat natuurlijk heel mooi aansluit bij het thema van dit jaar—over grenzen. We hebben rondom 21 maart ook een mini-Vredesweek georganiseerd, de antiracisme week.”

Hoe ziet de komende periode eruit voor jou?

“Vorig jaar hebben we een vredesmaand gehouden, dit jaar ‘beperken’ we ons tot twee weken. Op 3 oktober is het een nationale feestdag in Duitsland, dus dan komen er veel Duitsers naar Enschede en andere grenssteden. Dit valt natuurlijk meteen na de Vredesweek, dus dat willen we mooi laten aansluiten op elkaar.”

De PAX Duif wordt van **9 – 14 september** uitgereikt. De ontvangers zijn Ambassadeur voor een week. Via social media en via vredesweek.nl/pax-duif is alles te volgen.

Marjolein Visser

‘Schrijf herinneringen op’

Marjolein Visser deed onderzoek naar uitgeproceeerde asielzoekers die terugkeren naar hun land van herkomst en geeft creatieve schrijflessen aan ouderen in verzorgingstehuizen en aan jongeren in AZC’s.

Hoe was het voor je om de Duif te ontvangen?

“Het was voor mij een bijzondere ervaring. Ook apart omdat ik heel veel mensen om mij heen zie waar ik tegen opkijk die veel meer gedaan hebben dan ik, zoals traumapsychologen. Ik beschouw het als een mooie aanmoediging.”

Wat heb je er mee gedaan?

“De duif staat tegen mijn boeken aan als een soort boekenhouder in mijn boekenkast. Hij is dus goed zichtbaar.”

Wat heb je het afgelopen jaar gedaan? En heeft de Duif daar nog invloed op gehad?

“Ik kreeg de duif omdat ik samen met vluchtelingen hun verhalen heb opgetekend. Dat heb ik dit jaar nog groter aangepakt. Eind oktober komt er een boekje van uit, zodat ze zichzelf neerzetten als getalenteerde schrijvers in plaats van oorlogsslachtoffers. Zelf schrijf ik aan een roman over mensen die ziek zijn. Verteld vanuit het perspectief van degene die centraal staat.”

Wat zou je willen meegeven aan mensen die zich in willen zetten voor vrede?

“Het gaat er niet om wat je doet, maar hoe je het doet; ook al klinkt dat cliché. Het is belangrijk om met respect en aandacht om te gaan met de mensen om je heen. Daarvoor hoeft je echt niet naar een ander continent. Dat kan bijvoorbeeld ook gewoon door af en toe op te passen op je nichtje. Een psychiater die gespecialiseerd is in trauma draagt niet meer bij aan de maatschappij dan mijn eigen moeder die op haar kleinkinderen past en lief is voor de burens.” ♦



Marjolein Visser

Syrische Abdelilah als vrijwilliger terug naar vluchtelingenkamp

'Ik voelde me **gelukkig en schuldig**, angstig en vrij'

Door: Hein Bosman

Uit vrije wil teruggaan naar vluchtelingenkampen waarin je zelf hebt liggen creperen. De Utrechtse Syriër Abdelilah deed het deze zomer. Als vrijwilliger trok hij naar Griekenland om daar de mensen te helpen die er nog altijd zitten. "Het voelt erg raar om daar nu zomaar te kunnen vertrekken wanneer ik dat wil. Om vrij te zijn, dankzij wat documenten."

In Nederland staat hij met het project *Verhaal van een vluchteling* voor klas. Hij vertelt daarbij zijn kant van het verhaal, hoe het is om te moeten vluchten, over het vluchten zelf ook. Nu spreken we elkaar in het centrum van Utrecht. Een hartelijke begroeting volgt. Het terras roept, in alle vrijheid. "Ik dacht vanochtend even dat ik terug was in Syrië", zegt Abdelilah, gelukkig met een voorzichtige glimlach. Een paar uur voor onze ontmoeting trok namelijk donder en bliksem over de stad. De harde knallen klonken bekend in de oren, maar waren niet van de fijnste soort herinnering. Het duurde maar kort, het onweer trok verder en de zon verving het. Een meteorologische metafoor voor zijn afgelopen jaren. Angst, geweld en bommen in Syrië, geen enkele status in Turkije, een barre vlucht naar Griekenland, ontberingen in het vluchtelingenkamp, veertien maanden wachten en uiteindelijk de bevrijdende mededeling dat hij naar Nederland mocht.

Nederland op één

Hij had zowaar landen van voorkeur mogen opgeven toen hij in het kamp zat, een top zeven. Op nummer één stond Nederland, op nummer twee ook. Tot en met plek zeven. Hij heeft vooraf onderzoek gedaan en voelde dat Nederland het beste zou passen, ook al krijgen vluchtelingen in Duitsland meer zekerheid en meer financiële steun. Zijn zus woont in Zeist. Hijzelf woont op een plek waar vluchtelingen, studenten en jongeren die weer moeten integreren in de samenleving samen optrekken. Hij is er maar wat blij mee. Nederland stond niet op alle zeven posities vanwege het eten. Want hoewel hij de warme appelbol die hij voorgeschoteld krijgt snel verorbert... het eten in Syrië is beter. "De mensen zijn wel fijn, haha. Op een paar racisten na zijn de mensen hier heel open."



Abdelilah spelend met kinderen in het vluchtelingenkamp.

In Syrië kun je maar beter niet uitkomen voor je mening of afgeven op het dictatoriale bewind. Abdelilah was al vroeg uitgesproken, op zijn 15e. "Mijn familie was blij dat ik vluchtte, dat klinkt raar, maar mensen die hun mond opentrekken worden zomaar gedood. Een jongetje van twaalf dat op een muur van zijn school het woord *vrijheid* schreef, is opgepakt en op het politiebureau vermoord. Ik was ook zo en had al snel door dat ik niet meer in Syrië hoorde. Je wordt of vermorzeld door de macht, of je gaat tot de macht horen. Ik kon allebei niet. Ik wil niet doden en ik wil niet dood. In Syrië was er elke dag verlies... vrienden, familie, kennissen, overal wel doden. *This is it*, dacht ik, *I have to leave!*" Via een tussenstop in Turkije, waar hij kort

bij familie in kon trekken maar geen officiële status kreeg of zelfs maar salaris voor het werk dat hij deed, ging hij naar Griekenland. Eerder dit jaar was hij terug in het land waar hij zo lang vast heeft gezeten, tussen hoop en vrees. “Het kamp, op het eiland Chios, is een plek waar vroeger afval gedumpt werd, nu dumpen ze er mensen. De mensen in het kamp zijn wanhopig. Het zijn Irakezen, Palestijnen, of ze komen uit Afrikaanse landen.”

Ik wil niet doden en ik wil niet dood

Eten en aandacht

Abdelilah bracht eten rond samen met vrijwilligers uit Engeland, Zweden, Duitsland, Libanon, Afghanistan: fruit, groenten, droge dingen als rijst. “En aandacht geven aan de mensen is belangrijk. Ik wilde de bus nemen naar het kamp, maar de taxichauffeurs hebben het busvervoer stopgezet, zodat zij er aan kunnen verdienen. Er zitten nu 1200 mensen in dat kamp, ze zijn later gevlucht dan ik. Sommigen krijgen pas in 2021 hun eerste gesprek zodat ze dan pas weten of ze een kans maken op asiel. Toen ik zelf in zo'n kamp zat was het weer vreselijk. Iedereen zat in kleine lekkende tentjes, de wind waaide er dwars doorheen, de regen was overal. Het was koud, nat, en dat heel lang. Iedereen was onzeker, iedereen met eigen trauma's. En nu kon ik er gewoon weer vertrekken. Het enige dat nu anders is: ik heb documenten. Maar ik ben dezelfde persoon. Het voelt oneerlijk. Ik heb bewust de boot genomen, net als toen ik moest vluchten. Ik betaalde nu 25 euro en de reis was rustig, de zee kalm. Toen betaalde ik 800 euro voor de vreselijkste ervaring van mijn leven, maar ik heb het gered. Waarom ik de boot nam in plaats van gewoon het vliegtuig? Ik wilde mijn angsten onder ogen komen. Deze keer was ik zeker dat ik niet zou verdrinken. Ik voelde me gelukkig en schuldig, angstig en vrij.”

En nu zit je hier, vrij op een terrasje. Spreek je je familie vaak?

“Zeker, ik bel ze. Mijn moeder ook, ik mis haar het meest van alles. Soms wordt ze een beetje boos, als we bellen en ik Syrische woorden vergeten blijkt te zijn. Ik mis Syrië wel, ondanks alles. De zuurstof... nee, wat is het woord, de geur, de lucht... dat inademen voelt als het paradijs.”

Wat ga je nu doen? Je bent 23, jong genoeg om te studeren.

“Ik voel me ouder, oud zelfs. Ik moest veel volwassener zijn dan bij mijn leeftijd paste. *I had to grow up faster*. Maar ik ga weer ICT studeren, mbo-niveau 4. Eerst moest ik een niveau lager beginnen omdat mijn Syrische diploma hier niet geldig is. Maar na een examen mag ik toch hoger instromen. Ik heb er veel zin in.”

Nu nog wennen aan al die roosters zeker?

“Ja, dat punctuele heb ik nog niet onder de knie. Heb steeds



Samen met vrijwilligers eten uitdelen.

het gevoel dat ik te laat ben, haha, alhoewel jij en je collega's zeggen dat het reuze meevalt.”

Ach... zo erg ben je niet. Ik heb Nederlandse vrienden op wie het langer wachten is. Op ouders soms ook. Daarover gesproken, nog een kopje thee?

“Graag. Weet je, het is luxe hier. De kinderen zijn gezegend dat ze naar school kunnen. Ze hebben zoveel mogelijkheden. Ik vertel het ze bij elke presentatie die ik aan klassen geef weer. In Syrië is er een hele generatie die niet naar school kan. In het begin vond ik het fijn, geen huiswerk... maar al snel mis je je klasgenoten, en de school zelf ook. Gelukkig voel ik een sterke connectie met de kinderen hier. Ze luisteren echt, misschien omdat ik op hun leeftijd zo aan het *strugglen* was.”

En terug naar Syrië, zie je dat zitten?

“Het is lastig. Assad zit er nog. Zolang hij aan de macht is, durf ik Syrië niet in. Er zijn mensen teruggegaan en die werden meteen opgepakt door de overheid. Maar die lucht, die heerlijke Syrische zuurstof...” ♦

Verhaal van een vluchteling is een samenwerking tussen PAX en Critical Mass en wordt gesteund door de Nationale Postcode Loterij.

Mpho Tutu over vrede, vergeving en verzoening

'Je bent **waardevol**



Mpho Tutu.

Mpho Tutu, dochter van de beroemde bisschop Desmond Tutu die de Nobelprijs voor de Vrede in 1984 won, woont sinds een paar jaar in Nederland. Hoe kijkt zij aan tegen vrede, vergeving en verzoening?

Door: Theo Brand

Tutu sloeg al vroeg haar vleugels uit. Ze vertrok begin jaren tachtig vanuit Zuid-Afrika naar de Verenigde Staten. Daar werkte ze met Zuid-Afrikaanse vluchtelingen en deed veel sociaal werk. Ze keerde in 2011 terug naar haar geboorteland om de Desmond & Leah Tutu Legacy Foundation te leiden, een stichting die ijvert voor vrede en gerechtigheid. In 2011 ontmoette ze de Nederlandse Marceline. Ze trouwden en nu wonen ze in Nederland.

U bent Anglicaans priester, kunstenaar en schrijfster.

"In de Verenigde Staten werkte ik voor een organisatie die vooral kansarme vrouwen en kinderen ondersteunt. Vanuit diverse projecten deden we ons best om mensen in hun kracht te zetten en zelf verantwoordelijkheid te laten nemen over hun leven. Dat is mooi en dankbaar werk. Zeker als je moeders hun rol ziet pakken en kinderen ziet opbloeien. Het gaat om iets diepers, om de erkenning dat je niet waardevol bent om de dingen die je doet, maar dat je waardevol bent omdat je er bent."

Hoe is het om dochter te zijn van Desmond Tutu?

"Voor de meeste mensen is de manier waarop je bent opgevoed vanzelfsprekend. Je krijgt dingen mee en geeft die door aan je eigen kinderen. Mijn vader is een man van het gebed. Hij vertrouwt op de vruchten van zijn gebed. Als je hem in het openbaar ziet optreden, dan komt hij over als een heel extravert persoon met humor en alertheid. Een deel daarvan komt voort uit zijn momenten alleen met God, zijn momenten in de stilte." Haar moeder, haar eigen kinderen, maar ook andere sterke vrouwen zijn haar voorbeeldfiguren. "Mijn moeder is er altijd, ze is een luisterend oor. Ze heeft geen oordeel maar probeert zich in je te verplaatsen. Er is een gezegde dat kinderen onze Zenmeesters zijn. Vaak houden zij ons een spiegel voor en stellen ze je de meeste basale vragen."

omdat je er bent'



Vlnr.: Nomalizo Igah Tutu, Nelson Mandela, Mpho Tutu en Desmond Tutu.

We moeten leren dat we als mensen allemaal kwetsbaar zijn

de kerk en maakte zich sterk voor mensenrechten. Vrouwen die lange tijd vastzaten in de gevangenis wegens hun strijd tegen de apartheid. Ik denk ook aan mensen die plotsklaps voor kleine kinderen moesten zorgen van wie de vader of moeder midden in de nacht werd opgepakt door de politie. Mensen die deden wat er op dat moment gedaan moest worden en gehoor gaven aan een roeping.”

Hoe is het om in Nederland te wonen?

“Het leven hier is helder en voorspelbaar. Als je elkaar wilt ontmoeten, maak je een afspraak op een vastgesteld tijdstip. Dat is enerzijds wel mooi, maar ik vind het ook wel een beetje rigide. Het is lastig om zomaar bij iemand langs te gaan. Er is niet zoveel ruimte voor spontane dingen. En enorm verbaasd ben ik dat mensen hier zo weinig weten over de eigen geschiedenis en de dubieuze rol van Nederlanders in de wereld. Ook zijn ze trots op de Gouden Eeuw. Maar bij de vraag hoe dat goud en die rijkdommen verworven zijn, staan de meeste mensen liever niet stil. Racisme is volgens haar, bewust of onbewust, een dagelijkse praktijk in Nederland. Tutu: “Je ziet dat mensen snel in een reflex schieten. Ze benadrukken dat ze geen racist zijn. Die reactie begrijp ik wel want niemand wil ervan beschuldigd worden.

Tegen wie kijk je op, wie is voor jou een voorbeeld of inspiratie?

“Ik heb zoveel geweldige vrouwen gezien in mijn leven. Ik denk aan vriendinnen van mijn moeder ten tijde van de apartheid. Eén van hen was vakbondsleider, een ander had een hoge functie in

Vergeving en verzoening

PAX Vieren, het magazine met liturgische suggesties voor vieringen in de Vredesweek, haalt 'Het boek van vergeving' aan dat Mpho Tutu samen met haar vader schreef.

Hierin staan de vier stappen die leiden tot verzoening. Verhalen vertellen is de eerste stap op weg naar verzoening, volgens de Tutu's in hun boek. Ze vertelt hoe ze de moordenaar van haar geliefde huishoudster Angela probeert te vergeven. Ze vond Angela's lichaam in 2012 in haar Zuid-Afrikaanse huis op de vloer in een plas bloed.

Na het verhalen vertellen, gaat het om leed en pijn benoemen. Stap drie is vergeving en stap vier is bezinning op de relatie. Willen partijen de relatie veranderen of loslaten?

Maar daarmee wordt de discussie vaak ook afgekapt. Er wordt dan niet meer geluisterd naar de ervaringen van anderen. Dat is jammer omdat het ons niet verder brengt.”

Wat kan ons nu in Nederland en Europa motiveren om net als in Zuid-Afrika naar een Nieuw Wij te zoeken?

“We moeten leren dat we als mensen allemaal kwetsbaar zijn. Dat we niet beter zijn dan anderen. Kijk naar de vluchtelingencrisis. Wat brengt mensen ertoe om hun leven te wagen in een kwetsbaar bootje op zee? En hoe is het mogelijk dat andere mensen zeggen: 'Ga terug!?' Waarom kunnen deze mensen zich niet voorstellen hoe erg het is om te vluchten? En hoe kunnen ze denken dat het ergste henzelf niet zal kunnen overkomen? Vluchten voor oorlog of honger maakt deel uit van onze geschiedenis als mensheid. Denk dus nooit dat het jou niet kan overkomen. Gerechtigheid zal overwinnen, zoals de Zuid-Afrikaanse schrijfster Nadine Gordimer ten tijde van de apartheid al zei. Laten we daarom bouwen aan een wereld waar het goede leven voor ons allemaal mogelijk is.” ♦

Dit is een verkorte versie van het gesprek dat Theo Brand publiceerde op de website Nieuw Wij. Bewerkt door Hein Bosman en Helma Maas.

75 jaar **vrijheid en vrede**

Het is 75 jaar geleden dat de bevrijding van Nederland begon en het einde van de Tweede Wereldoorlog dichtbij kwam. De Stichting coördinatie 75 jaar Vrijheid die het herdenken, vieren en herinneren coördineert nam als motto 'Verbinding door Vrijheid'. PAX geeft deze Vredesweek de woorden 'Vrede verbindt over grenzen' mee. Wat zeggen de voormannen van de Protestantse Kerk in Nederland en de Rooms-Katholieke kerk over vrijheid en vrede? Gaan godsdienst en vrede wel samen, in een wereld die lijdt onder geweld dat in de naam van God wordt gepleegd?



René de Reuver. Fotograaf: Sandra Haverman

Godsdienst en vrede: een complexe tweeling

Gaan godsdienst en vrede wel samen? Het lijkt er vaak niet op. Zie de kruistochten. Kijk naar ISIS. Zelfs boeddhistische monniken in Myanmar verdrijven moslims massaal om een zogenaamde islamitische invasie te voorkomen, terwijl nog geen vijf procent van de nationale bevolking moslim is. Godsdienst en vrede zijn een complexe tweeling. Om deze reden houden sommige mensen godsdienst ver van zich. Ik kan me er iets bij voorstellen. Hoewel niet-godsdienstige ideologieën net zo goed een complexe relatie met vrede hebben. De afschuwelijke oorlogen van de twintigste eeuw hadden nauwelijks iets met godsdienst te maken. De combinatie van godsdienst enerzijds en politieke macht en

nationalisme anderzijds maakt de relatie tussen godsdienst en vrede uiterst kwetsbaar. Dit giftige mengsel is de doodsteek voor vrede. De bijbel waarschuwt tegen dit mengsel. De zegen waarmee Aäron, de priester uit het oude Israël, het volk zegent eindigt met de woorden: 'En Hij geve u vrede'. Vrede is een geschenk van God. Hij houdt niet van wanorde maar heeft juist het welzijn van mensen op het oog. Vrede en welzijn staan voor harmonie met God, je omgeving, je naasten en jezelf. Gods liefde en ontferming zijn een bron van er-mogen-zijn, van rust en vrede, voor mij én voor ieder ander. ♦

René de Reuver, scriba Protestantse Kerk in Nederland

Verbinding door vrijheid

"Onze samenleving is sinds de bevrijding enorm veranderd. We vormen met elkaar een diverse gemeenschap van groepen en individuen met uiteenlopende leeftijden, achtergronden, overtuigingen en ervaringen. Daarom zijn onze gedachten over de Tweede Wereldoorlog ook verschillend. Wat ons bindt, is dat we allemaal in een vrij land wonen waar we, binnen de regels, vrij zijn om te doen en laten wat we willen, om te zeggen en

geloven wat we willen en om te zijn wie we willen zijn. Zonder honger of angst. We delen het gemeenschappelijke belang deze vrijheden in stand te houden. Door de hele samenleving bij de herdenking en viering van 75 jaar vrijheid te betrekken, kunnen we bijdragen aan inclusiviteit en solidariteit."

Stichting coördinatie 75 jaar Vrijheid

Van Srebrenica en Palestina tot de Verenigde Staten



Dr. Gerard de Korte, Bisschop van 's-Hertogenbosch

Onze aarde is ons gemeenschappelijk huis

In het Oude Testament klinkt voortdurend de belofte van sjaloom, van vrede. Het gaat hierbij niet alleen om de afwezigheid van wapengekletter, het Bijbelse sjaloom is veel rijker. Het gaat om welzijn en rechtvaardigheid over alle grenzen heen. Jezus stuurt zijn leerlingen als boodschappers van de vrede. Zij moeten over de vrede van Christus vertellen en uit hun daden laten blijken waar die vrede voor staat. Als christenen van nu moeten wij dat voorbeeld volgen. Paus Franciscus houdt voortdurend een hartstochtelijk pleidooi voor een cultuur van vrede waarin niet alleen wij mensen maar ook alle andere schepselen delen. Vrede verbindt over grenzen. Onze aarde is ons gemeenschappelijk huis. En dat huis moeten wij goed beheren en behoeden. In kracht van Gods Geest zijn wij tot veel in staat, dichtbij en ver weg. ♦

Dr. Gerard de Korte, Bisschop van 's-Hertogenbosch
Referent Kerk en samenleving van de Nederlandse
Bisschoppenconferentie

Op diverse websites zijn activiteiten te vinden die 75 jaar vrijheid en vrede vieren

<https://vredesweek.nl/>

<https://www.tweedewereldoorlog.nl/75-jaar-vrijheid/>

<https://www.75jaarvrijheid.nl/>



Srebrenica, 1995: honderden Bosnische mannen worden in bussen afgevoerd om hun dood tegemoet te rijden. Ze werden vermoord. Nabestaanden hebben hen nooit kunnen begraven, maar moesten met rechtszaken vechten voor erkenning en gerechtigheid. Deze zomer oordeelt de Hoge Raad na jaren eindelijk dat de Nederlandse Staat verantwoordelijk is voor de dood van deze mannen. Een nodige stap, want zonder erkenning van onrecht geen vrede. Dat geldt niet alleen voor wat er gebeurde in Srebrenica.

"For if life had taught her anything, it was that healing and peace can begin only with acknowledgment of wrongs committed."

In haar roman *Mornings in Jenin* schrijft Susan Abdulhawa over de impact van de Israëlische bezetting op het dagelijkse leven van een Palestijnse familie. Zij maakt voelbaar wat het betekent als het ergens geen vrede is. Wat nieuwskoppen in de praktijk betekenen. Dat is ook wat de nabestaanden van de Bosnische mannen delen als ze met pijn in hun stem spreken. Door deze persoonlijke verhalen te horen en te voelen komen we tot de essentie van menszijn. Om vervolgens wereldwijd verantwoordelijkheid voor vrede te (laten) nemen en - waar nodig - onrecht te erkennen. Zoals Martin Luther King dat in woorden vatte:

"If we are to have peace on earth, our loyalties must become ecumenical rather than sectional. Our loyalties must transcend our race, our tribe, our class, and our nation; and this means we must develop a world perspective."

Kortom, het maakt niet uit waar iemand vandaan komt, want alleen met het overstijgen van verschillen kan vrede over grenzen verbinden. ♦

Kauthar Bouchallikht is publicist, trainer, campaigner en spreker

Heel Barneveld bakt

Onder de noemer 'Heel Barneveld bakt voor de vrede' bakken Barnevelders Irakese en andere koekjes in de Vredesweek. In Barneveld zijn verschillende vluchtelingen uit Irak betrokken bij de kerk en zij kwamen met het idee voor de actie. Na het succes vorig jaar van een patatje vrede, is 'Barneveld Bakt' een laagdrempelige manier om mensen te betrekken bij vredeswerk. Het doel is om met de verkoop van de koekjes geld in te zamelen voor Mosul, de stad waar veel van de vluchtelingen vandaan komen. ♦




Deelnemers van de Postcode Loterij bedankt!

.....

Dankzij jou geven PAX en Critical Mass Syrische vluchtelingen de mogelijkheid om voor de klas hun verhaal te vertellen. Tienduizend Nederlandse jongeren weten straks hoe het is om te moeten vluchten. En 1.300 leraren weten hoe ze gevoelige maatschappelijke onderwerpen in de klas bespreekbaar kunnen maken.

.....

verhaalvaneenvluchteling.nl

A portrait of a young woman with dark, curly hair, smiling warmly at the camera. She is wearing a sleeveless, patterned top. The background is slightly blurred, showing what appears to be a home or a community space with some decorative items.

'Jongeren kennen nu beide kanten van het verhaal van een vluchteling.'

- SALMA (SPREKER / VLUCHTELING)